karjakaswatus. Tulnud 1900. Asundus korraldamata. — чр. пристань Сарапуль.

Ka setusid on Permi kubermangu rohkel arwul wälja rännanud.

6. Orenburi kubermangus.

1 (180). Ülem-Uralsk, 15 w. Верхнеуральскъ'i linnast ja 60 w. Бѣлорѣцкъ'i jaamast; 10 perek. ehk 62 hinge, 1902. a. Samarast tulnud (Wõrumaalt 60 a. eest wälja rännanud). Kõik wäga jõukad. Maad 2200 tiinu. — чр. г. Верхнеуральскъ.

2 (181). Tsheljabinski linnas elab paarsada eestlast, 1907 tulnud. 1917. a. hariduseselts asut. — гор. Челябинскъ, Переселенческая, домъ Ряхни.

V. Eesti asundused Siberis.

Sissejuhatuseks.

Terwe Siber on eestlasi täis. Siin ei ole eestlased mitte nii tundmata rahwus nagu Sise-Wenemaal. Peale 90 enam-wähem korraldatud asunduse leiame üksikute ehk paari pere kaupa neid igalt poolt, kas läheme põhja poole, taigasse (põline Siberi mets) ja tundrasse wõi lõuna poole. Wäga mitmed pered on neid Altai, Sajani ja teistes mägedes ja isegi üle piiri Mongooliasse ja Hiinamaale on mõned üksikud ehk perekonnad elama asunud, olgu wabatahtlikult ehk aga sunnitööst ära põgenedes. Kaugelt suurem osa elatab ennast põllutööst, on tublid põllumehed ja karjakaswatajad ja on wenelastele rohkesti äratust ja õpetust toonud. (Ka Kesk-Aasias, Wernõi pool elawat mitukümmend Eesti perekonda.)

Kõige enam Eesti asundusi on õhtupoolses Siberis, Tobolski, Tomski, Omski (Akmolinski) ja Jenissei kubermangus, siis mõned asundused hommiku pool Amurimaal ja mere-äärsetes kubermangudes. Teistes kubermangudes Eesti asundusi ei ole, waid üksikud perekonnad. Oma Eesti rahwuse on eestlased, wõib ütelda, päris puhtalt alal hoidnud ja kaugel näit. Petrogradi kubermangu eestlastest ees. Siiatulijad 3., 4. ja koguni 5. põlwes räägiwad puhtalt Eesti keelt.

Eesti asundused ja asupaigad Wenemaal, 1918, lk. 39